

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4219

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

489

HERMENEUTICI.

490

quibusdam Typographis Bibliorum Editionibus adjectos fuisse notum est.

II. fol. 68. manu Sec. XIV. sequuntur *Castigationes et Variae Lectiones S. Bibliorum*, ordine Librorum Vtriusque Testamenti; ex hebraico et graeco Textu atque antiquioribus Interpretibus collectae. Prooemium incipit: *Litterarum sacrarum latino interprete beato jeronimo in epistola ad Suniam et fretellam fratres de greci correctione psalterii attestante: sicut nouo testamento si quando apud latinos questio oritur uel inter exemplaria varietas est, recur-*

*rimus ad fontem greci sermonis &c. Methodum Autoris habe in principio Geneseos: *Genesis 1. ca. a.* (Antiqui Interpr.) *terra autem erat inanis et uacua. et tenebre (Vulg. erant) super faciem abyssi et spiritus dei ferebatur. Item a. et diuisit deus (Vulg. omitt.) lucem a tenebris. hebreus et antiquiores et grecus habent deus &c.* Ultima Apocalypses: *Item f. et spiritus et sponsa. grecus. anti (qui) habent. Infra et qui uult. Infra contestor enim ego. anti habent. Item. c. plagas scriptas. anti. in libro isto. Infra partem eius de libro uite.**

Iste liber est scriptus qui scripsit sit benedictus. amen.

Autorem nullo vestigio deprehendi, qui certe aevo suo sacras Litteras felicius excoluit, quam tot συγχρόνοι Allegoriarum Venatores, quibus nulla hebraeae, graecaeque eruditionis adipiscendae cura dicam? an opportunitas fuit.

dingus circa 1300. claruisse volunt, id, quod similius vero videtur, ut dixi in *Memorab. Bibl. Garell.* p. 79. Opus ab editione principe *Moguntina* anni 1470. f. saepenumero usque ad barbarie profligationem typis commissum notius est, quam ut descriptione egeat. Illud observo, expositionem *Psalterii* in Cod. nostro suo loco inter Partes V. T. haberi, cum in edit. suprac. post N. T. occurrat. Prolegomena item illa *Biblica de Mensibus Hebraeorum, de Festivitatibus legibus, de vestibus Sacerdotalibus &c.* quae in edit. extremum locum occupant, nostro in Cod. statim Bibliis subiecta esse, denique desiderari in eo *Traictatum de Accentibus et Declarationem Regulae S. Francisci.*

216 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 353. f. currente calamo exaratus per duas columnas continet sequentia: I. Lexicon Biblicum, quod *Mammotrethus*, *Mammotraetus*, *Mammotreptus* vulgo audit, quo nomine Autor ipse sub finem *Praeloquii* illud appellat a *mamma*, si quid divino, *trabenda*; de *Parvulis* enim loquitur. Est vero is *Johannes Marchesinus Regio Lepidi* ortus O. M. quem alii circa 1450. Wad-

CLXXIX. VI D. 6.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4219

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

491

C O D I C E S

492

II. fol. 184. Nomenclator Latino germanicus ordine Alphabeti, ad ipsum, ut videtur, Mammotrectum accommodatus, qui incipit: Abstractum abgeczogen, oder abgeschaiden oder gefriget. Accio wurchunde chrafft in der materi. Accidens Zuval oder ein geschicht oder aines wesen schein &c. et finit: Zima vrhab oder saubertaig. Zonolarius gürtler, multaque Glossario opportuna continet.

III. fol. 200. Antonii de Ram-pigollis, Rampeglolis, Rampelgis, Ampigollis Januensis O. E. S. A. qui in confinio Sec. XIV. et XV. scripsit, Figurae Biblicae hoc titulo: Incipit Liber figurarum. Praefamen: Religiosis viris in christo dilectis neapolitani conuentus heremitarum sancti Augustini frater Anthonius salutem in domino. Dilectioni vestre postulata conferens &c. Exemplar mancum, primos tantum titulos: Abstinentia, Accidia, Adulatio, Amicia, Angeli, Apostoli, Ascensio, Auaricia, complexum, quodque distinguendum est ab aureo Bibliorum reportorio, licet et huic tam in edit. antiquissima s. l. et a. f. quam in Creusneriana Norimb. 1481. f. idem, quod mirum, praefixus fit Prologus, ac ipsi Figuris nostris. Idem dic de edit. Ulmensi per Job. Zeiner 1475. f. quae Reportorium illud Aurea Biblia appellat. De Fatis et editionibus ipsarum Figurarum vide post Dominic. Gandolphum de Scriptt. August. p. 69. Ossingeri Biblioth. August. p. 732. qui ta-

men Editionem Colon. 1505. 8. quae mihi objacet, ignoravit. Ceterum falsus est Mansius in addit. ad Fabricii Bibl. med. et inf. Lat. L. I. p. 130. eas cum Bibliis aureis idem opus putando. Neque meminit earum Fabricius.

IV. fol. 212. Tractatus, cui minio inscriptum: Nota hic de Heresi Waldensium. Initum: Cum dormirent homines venit inimicus eius et superseminauit Zisania in medio tritici. Sic scribitur Math. XIII°. Licet dominus et salvator noster dominus ibesus christus per inimicum hominis &c. Natus erat Jac. Gretserus bina olim Tractatus hujus Exemplaria ἀδεσπότα manu scripta et jam prelo subdere cooperat Ingolstadii 1612. cum illi tertium e Monasterio Tegernseensi adferretur insignitum nomine Autoris Petri de Pilichdorf theologiae Professoris, Coloniensis, ut addit Jöcherus in Lex. sed quem in Harzbemii Bibl. Colon. frustra quaeras. Aetatem illius una cum Operis titulo erimus ex eo, quod ad calcem memorati Exemplaris legitur: Expliciunt obviationes sacrae Scripturae erroribus Waldensium Anno Domini MCCCCXLIV. et reapse singulae Waldensium opiniones singulis Bibliorum effatis impugnantur. Ex Gretseri editione Tractatus cooptatus est in Bibliothecae PP. Lugdun. T. XXV. ubi a p. 277. decurrit. Extat quoque in Gretseri Opp. omn. T. XII. P. 2. Lectionem Cod. nostri subinde ab editis differre, non est, quod moneam.

V.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4219

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

493

HERMENEUTICI.

494

V. fol. 233. Sermo de S. Maria Magdalena seu de Poenitentia, qui incipit: *Rogabat autem ibesum quidam phariseus, ut manducaret cum illo. Luc. 7. Hic narratur, quod occasione miraculorum fuit quedam peccatrix s. maria magdalena ad christum conuersa &c.* Prolixus est, sed Autor subticitur.

VI. fol. 240. p. 2. rubro: *Incipit tractatus bonus De corpore christi. Initium: De sacro sancho corporis christi locuturi sacramento proponimus donante Deo procedere tali modo. Primo ponimus &c.* Opusculum S. Thomae Aquinatis est in *Capita seu Sermones XXXII. distinctum*, quod extat *Opp. T. XVII. Romae 1570. fol. 43.* inter Opuscula numero LVIII. sed ibi deest *Praefatio*, cuius prima verba mox dedimus, et in principio alia quaedam aliter sunt disposita. Ad calcem nobis: *Explícit opusculum compendiosum fratris Thome fratrum ordinis predicatorum de excellentissimo sacramento hoc est tam de corpore et de sagamine Domini nostri ihesu christi.* Saepius redit, ut docet *Index.*

VII. fol. 287. p. 2. Tractatus a secunda manu inscriptus: *Augustinus de conflitu vitorum.* Initium: *Apostolica vox clamat per orbem &c.* Tractatus hic olim jam Augustino, jam Leoni, jam Ambroso, demum Isidoro tributus extat in *Append. T. VI. edit. Maur. Opp. Augustini col. 219.* sub titulo *Conflitus vitiorum et Virtutum*, putaturque ab Edito-

ribus pertinere ad *Ambrosium Autpertum Abb. Beneventanum Sec. VIII.* Nobis finit in illis C. 26. verbis: *Cupio dissolvi et esse cum Christo, qui christus Dominus noster dulcissimus perducat nos ad regnum suum. Amen.* Et recte, si quid video; ultima enim duo in editis *Capita* perperam adsuta facile quis sibi persuadebit. Aliud Exemplar obvium iterato. Vide *Indicem.*

VIII. fol. 293. p. 2. absque titulo incipit *Liber de Fide ad Petrum*, quem ad *Codices varios diximus esse Fulgentii Rusensis*, haberique in editionibus *ibid. citatis. Caput XLV.* ab isto quoque Exemplari abest, quod recte incipit: *Epistolam fili petre tue caritatis accepi &c.* et finit: *et si quid aliter sapit hoc quoque illi deus reuelauit.*

IX. fol. 307. absque titulo *Expositio Symboli Apostolorum* contexta praecipue ex locis *Augustini Serm. CCXII. T. V. P. 2.* et *Serm. CCXLII. in Append. ejusd. T.* Initium est: *Queso vos fratres karissimi ut nobis reserantibus expositionem symboli attentius audiatis &c.* Finis: *sed sub hac breui forma fidelibus confitendum est.* Adhaeret I. fusior *Expositio τοῦ Omnipotentem ex eodem Symbolo*, quae incipit: *Ostendimus fratres dilectissimi ut uestra certe dilectio recordatur &c.* et finit: *Quod dominus noster ihesus christus in nobis secundum bone voluntatis studium perficere dignetur, cui est gloria &c.* II. *Fidei Professio catholica LV. articulis confitans*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4219

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

495

C O D I C E S

496

stans in *Synodo quadam*, ut videatur, post Seculum V. edita. Incipit a mysterio Trinitatis: *Credimus unum Deum esse patrem et filium et spiritum sanctum &c.* et definit in *Articulum sequentem*: *Propter nouellos legislatores qui a deo animam tantum ad ymaginem dei creatam dicunt ut quia deus incorporeus recte creditur eciam anima incorporea esse credatur, libere confitemur, ymaginem in eteritate, similitudinem in moribus inveniri.* Adiectum minio: *Et sic est finis. Explicit diffinicio ecclesiastica.* Haeretici, qui per decursum passim notantur, sunt *Arius, Nestorius, Hebon, Aetius, Photinus, Antropomorphitae, Bonosiani, Jovinianus, alii.*

X. fol. 318. rubro: *Tradatus de modo predicandi.* Incipit: *De modo predicandi dicturus Notabilia sex premitto.* Primum est quid sit *predicatio.* 2^m *predicationis commendacio.* 3^m *quas causas habeat predicacio.* 4^m *quis habeat predicare.* 5^m *qualis debeat predicator esse.* 6^m *Vbi et quando predicator debeat predicare.* Expeditis his sequuntur *practica de assumptione thematis, divisione, argumentis, amplificatione &c.* Ultima sunt de cautelis oratoris et Peroratione, quae sic finiunt: *ut refici mereamur cena spirituali in presenti et eternali in futuro.* Quod nobis concedat pater &c. Adiectum bohemice minio: *Pomoz pane myly boyze.* i. e. *Adjuva Domine care Deus.* Quod, si non autorem, saltem Librarium ejus Nationis prodit. Libellus non pa-

rum cum eo congruit, quem *Thomae Aquinati tributum typis dedit Fridericus Creussner Norimb. 1473.* f. quin ejus exemplis passim utitur.

XI. fol. 351. Sermo Anonymus de *Dedicatione Templi* in illud Pf. 47. *Deus in domibus ejus cognoscetur, cum suscipiet eam.* Initium: *Nos videmus, quod quando paterfamilias reuertitur ad dominum suam &c.* Finis: *ut nunquam ab eo separari ualeamus.*

CLXXX. VI B 9

Codex membraneus lat. Sec. 86 XIV. Folior. 57. f. per duas columnas litera minutiore exaratus, fronte auro coloribusque florula continet *Johannis Calderini celebris Jcti Bononiensis Sec. XIV. Tabulam dictionum Biblicarum in Decreto Gratiani et Decretalibus adductarum ordine Alphabeti dispositam hoc ingressu: Seriem huius tabule. continentest. autoritates. et sententias biblie. prout in compilationibus. decretorum et decretalium inducuntur insinuat. dictionum dispositio regula ta ordine alphabeti &c.* Et paullo post, si quis defectus observatus fuerit: *Ego Johannes Calderini minimus decretorum docttor badius opusculi fabricator illos suppleri precor. ordine prelibato.* Tabula ipsa incipit: *A a a Require loqui. d. et finit in voce Zizania, cui haec subjicitur clausula: Explicit tabula autoritatum et sententiarum biblie inductarum in compilationibus decretorum et decretalium quot tarum.*